

NIEDOWIERNY (11) ai

Oba e oraz o prawdopodobnie jasne (tak w nie- oraz dowiemy).

Zawsze w pisowni łącznej.

sg m N niedowierny (1). ◇ D niedowiern(e)mu (1). ◇ I niedowiernym (2). ◇ V niedowierny (1).
◇ n I niedowiernym (1). ◇ pl N m pers niedowierni (1). subst niedowiern(e) (1). ◇ D niedowiernym
(2). ◇ A m pers niedowiern(e) (1).

Sł stp brak, Cn s.v. niedowiarek, Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) – XVII w.

Mający słabą wiarę, częściowo negujący lub całkowicie odrzucający zasady religii; diffidens, incredibilis, incredulus Cn (11) : Ráczyłz fie nam obiáwić náłz wŕzechmogący Pánie/ ták iákoś fie był raczył obiáwić tym niedowiernym zwolennikom swoim. RejPos 117; iż [Chrystus] tu mówiąc z onym niedowiernym Krolikiem dáleko od mieyscá onego / vzdrowił syná iego iuż ná poły vmárłego. RejPos 242, [236]v, 244, 245, 332v; Gdyż to wiemy/ że mogą być beŕpiecźnie názwáni Apoštołmi y Ewányelistámi mężowie święci á wierni/ ktorzy napirwey przepowiadáią prawdę Ewányeliey świętey ludzynom iákim niedowiernym. RejPosRozpr c3.

W charakterystycznych połączeniach: niedowierny(-e, -i) krolik (3), krześcijanin (2), ludzie, zwolennik,

W przen (2) : przypátruy fie/ iż ŕecá ludzkie niedowierne/ bywaią od niego [Chrystusa] iefzcze bárziesy záfciągnione/ áby fie obaczyć nie mogły RejPos 69.

Wyrażenie: »niedowierny Tomasz« (1): iż on ná cię tákież záfwoła przez Duchá s. [...] chodzisz nędzny á niedowierny Tomázu/ á iuż ogláday iáwnie rány moie/ ktorem ia wćirpiál dla nędznego zbáwienia twego RejPos 121.

α. *W funkcji rzeczownika (1) : Niedowierni nie wnidą do krolestwá niebieskiego. WujNT Aaaaaa2v.*

a. *Pochodzący od człowieka niedowiernego (1) : Zwyledżyeniłmy nyedowyernym śwyegotánim/ bunt y miłuyąc: zdáło ŕye yákobyłmy nyeyákyye obcowánye z odŕfczepyńcem myeli KromRozm III O2v.*

Synonim: niewierny.

Cf DOWIERNY